

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

„LEGE

privind aprobare Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței nr. 15/1998 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului European din România”

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Odată cu aderarea la Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007, România a intrat într-o perioadă nouă și complexă a relațiilor sale cu instituțiile UE și cu celelalte state membre. Aceasta implică asumarea pe termen lung a unui volum important de responsabilități interne și externe, legate de adâncirea integrării europene și de alte aspecte ale problematicii comunitare. Pentru a putea răspunde cu succes cerințelor legate de statutul de membru al UE, România trebuie să își dezvolte în continuare capacitatea administrativă pentru a putea concepe, proiecta și implementa politici publice, pentru a-și întări mecanismele de coordonare a afacerilor europene și pentru a participa la procesul de decizie comunitară.

Institutul European din România (IER) a fost înființat prin Ordonanța Guvernului nr. 15/1998, ca instituție publică sub autoritatea Guvernului, pentru a răspunde următoarelor obiective majore:

- a) participarea la elaborarea elementelor de fundamentare a politicilor în domeniul integrării europene;
- b) aplicarea politicilor construcției instituționale în domeniul integrării europene;
- c) contribuția la dezvoltarea spiritului și a valorilor europene.

Actul legislativ menționat a fost adoptat în perioada de preaderare pentru a răspunde unor nevoi specifice identificate pentru perioada premergătoare dobândirii statutului de stat membru al UE. Prin aceasta s-a urmărit crearea unei instituții noi, specializate în domeniul problematicii europene, care să aibă menirea de a oferi sprijin structurilor administrației publice pentru pregătirile de aderare. Direcțiile majore de acțiune stabilite de lege privesc coordonarea traducerii acquis-ului comunitar, realizarea de studii privind impactul politicilor europene, organizarea de programe de formare profesională

	destinate administrației publice în domeniul afacerilor europene și realizarea de activități de informare pe tematici care țin de agenda europeană. Toate activitățile Institutului European din România sunt finanțate exclusiv din alocații de la bugetul de stat. Din punct de vedere al funcționării și al poziționării actuale a IER, dobândirea noului statut al României de stat membru al UE reclamă o adaptare la noile relații instituționale stabilite după aderare, o schimbare a perspectivei din care activitățile menționate mai sus trebuie să privească, precum și o dinamizare a lor pentru a îmbunătăți capacitatea de a răspunde solicitărilor acestei perioade, atât pe plan național cât și pe arena internațională.
2. Schimbări preconizate	Prezentul act normativ are ca scop actualizarea Ordonanței Guvernului nr. 15/1998, astfel încât aceasta să corespundă, din punct de vedere al obiectivelor, activităților și mijloacelor de finanțare pe care IER le poate utiliza, cu cerințele noului statut al României și al participării la procesul de luare a deciziilor în UE. Modificările urmăresc, de asemenea, dezvoltarea capacității și a adaptabilității Institutului European din România, astfel încât să funcționeze ca un sprijin real și cât mai eficient pentru structurile administrației publice implicate în gestionarea problematicei europene, precum și pentru categorii socio-profesionale având legătură cu acest domeniu, în special mediul academic și de cercetare. În mod concret, modificările și completările propuse sunt de două categorii. Din prima categorie fac parte acele modificări care actualizează, dezvoltă și/sau diversifică activitățile pe care IER le poate realiza pentru a răspunde obiectivelor sale principale, rămase aceleași în esență. Astfel, se diversifică tipurile de studii, analize, programe de formare profesională și alte servicii specifice care pot fi realizate în beneficiul Departamentului pentru Afaceri Europene, al instituțiilor administrației publice din cadrul Guvernului, al Parlamentului sau al Președinției, precum și al altor beneficiari din medii socio-profesionale interesate. În ceea ce privește traducerea acquis-ului comunitar, activitate care, formal, s-a încheiat la data aderării, sunt explicitate domeniile care rămân în continuare în lucru (ex. jurisprudența istorică a instituțiilor comunitare). De asemenea, s-a extins domeniul de activitate și la jurisprudența CEDO. Totodată, s-a subliniat importanța altor categorii de servicii din domeniul traducerii și reviziei, care continuă să fie necesare pentru asigurarea calității documentelor și pentru buna funcționare a instituțiilor (ex. unificarea terminologică). Cea de-a doua categorie de modificări se referă la chestiuni

legate de structura și de managementul financiar al IER. Totodată, se propune diversificarea tipurilor de finanțare pe care IER le poate utiliza, în principal prin posibilitatea de a percepe taxe de participare la unele dintre activitățile desfășurate de institut (ex. la cursurile de formare profesională) sau de tarife pentru achiziționarea unora dintre produsele editoriale ale IER (ex. revista RJE, diverse studii, publicații), dar și prin participarea la proiecte cu finanțare națională sau internațională. Această măsură este impusă pe de o parte, de volumul redus al alocațiilor bugetare, iar pe de altă parte de nevoia de a compatibiliza practicile IER cu ale celorlalte instituții publice similare (ex. Institutul Național de Administrație, Institutul Diplomatic Român, Institutul Cultural Român etc).

Dezvoltarea cantitativă și calitativă a activităților nu presupune efort bugetar suplimentar și are efecte benefice în ceea ce privește creșterea vizibilității IER și a imaginii sale de *think-tank* cu vocație europeană.

Având în vedere faptul că, în cursul trimestrului IV 2008, la nivel comunitar au loc negocieri pentru finalizarea unor pachete legislative cu impact deosebit (pachetul energie-schimbări climatice, bilanțul de sănătate al Politicii Agricole Comune, revizuirea bugetului comunitar, Strategia Lisabona, securitatea energetică), care impun luarea unor decizii importante în vederea promovării interesului național în cadrul instituțiilor Uniunii Europene, este necesară asigurarea în timp util și cu celeritate a elaborării de studii și analize în vederea sprijinirii procesului de fundamentare a pozițiilor de negociere ale României la nivel comunitar în domenii de interes major.

Departamentul pentru Afaceri Europene și Institutului European din România pot contribui împreună, potrivit competențelor și naturii lor proprii, distincte, la conștientizarea problematicei afacerilor europene și la crearea și dezvoltarea unui suport mai amplu din partea altor medii, pe lângă mediul politic-administrativ (mediul academic, mediul de afaceri, societatea civilă).

Ținând cont de importanța și urgența acestor misiuni noi sau dobândind o dimensiune nouă, sunt necesare reglementarea și actualizarea de urgență a cadrului de organizare și funcționare a Institutului European din România, în vederea adaptării scopului și atribuțiilor acestuia în sensul arătat.

Pe de altă parte, raportul din anul 2008 al Departamentului de Control al Guvernului a identificat în activitatea acestei instituții o serie de disfuncționalități. În urma analizei efectuate, a rezultat

	faptul că sunt necesare asigurarea unei transparenței mai mari în ceea ce privește modul de organizare și funcționare a structurilor IER (atribuțiile consiliului de administrație sunt în exclusivitate prevăzute de statutul IER, act care nu e public și care e adoptat chiar de către consiliu), asigurarea unui consiliu de administrație și a unei conduceri operative funcționale, date fiind situațiile de interimat existente (doi membri ai consiliului de administrație sunt interimari de trei ani, un loc este vacant de peste un an în urma decesului unui al treilea membru, directorul general este interimar de un an). Ori, în aceste condiții, considerăm absolut necesară reglementarea și actualizarea cadrului de funcționare a IER în regim de urgență. Lipsa sau întârzierea creării premiselor legale necesare atât pentru remedierea disfuncționalităților existente, cât și pentru reglementarea cadrului de funcționare, în acord cu noile cerințe care decurg din statutul României de stat membru al Uniunii Europene, sunt de natură a conduce la perpetuarea situațiilor de interimat și anacronism existente, de natură a diminua eficiența IER, precum și la imposibilitatea utilizării optime a tuturor resurselor de care dispune Guvernul României. O asemenea situație este susceptibilă a aduce prejudicii interesului național, prejudicii care ar putea fi evitate în condițiile utilizării tuturor resurselor disponibile necesare participării României la procesul decizional european, în calitate de stat membru, inclusiv pe baze științifice solide, oferite de mediul academico-social. În același timp, finanțarea IER se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul DAE, fără să i se permită să realizeze venituri proprii. Prin prezentul proiect de ordonanță de urgență a Guvernului, se permite IER să realizeze venituri proprii, pe care le va utiliza pentru susținerea obiectivelor proprii. Având în vedere că legea bugetului de stat pentru anul 2009 nu a fost încă adoptată, este imperios necesară aprobarea prezentei ordonanțe de urgență înaintea adoptării bugetului de către Parlament. Numai în acest fel se va crea posibilitatea aplicării efective a acelor prevederi din proiectul de ordonanță de urgență referitoare la utilizarea fondurilor din veniturile proprii IER.
3. Alte informații	
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al prezentului act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
2. Impactul asupra	Prin contribuția la dezvoltarea capacității administrației de a

mediului de afaceri	gestiona problematica europeană, se influențează pozitiv buna-guvernare. Această îmbunătățire are consecințe benefice și pentru mediul economic, inclusiv cel de afaceri. Totodată, dezvoltarea volumului de servicii specifice oferite de IER va contribui la dezvoltarea pieței serviciilor.
3. Impactul social	Prin contribuția la dezvoltarea capacității administrației de a gestiona problematica europeană, se influențează pozitiv buna-guvernare. Această îmbunătățire are efecte benefice și în plan social.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Nu există modificări asupra bugetului general consolidat, nici pe termen scurt, nici pe termen lung.

Mii lei

Indicatori	Anul curent 2008	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2009	2010	2011	2012	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-

(ii) bunuri si servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri si servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri si servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din						
care:						
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.					
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitara în materie	Nu este cazul.					
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente.	Nu este cazul.					
4. Evaluarea						

conformității:	
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Nu este cazul.
5. Alte acte normative si/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații -	-
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ a fost transmis, în vederea formulării de propuneri și observații, Consiliului Economic și Social și Academiei Române
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.	Academia Română și Consiliul Economic și Social au fost considerate relevante pentru prezentul proiect de act normativ întrucât, potrivit amendamentelor aduse prin prezentul art.8 al Ordonanței Guvernului nr.15/1998 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului European din România, cele două instituții urmează a desemna reprezentanți în cadrul Consiliului de administrație al IER
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/ 2005 privind procedura de consultare a structurilor	-

asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	-
5. Informații privind avizarea de către:	-
a) Consiliul Legislativ	Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 1486/24.11.2008 .
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	-
c) Consiliul Economic si Social	-
d) Consiliul Concurenței	-
e) Curtea de Conturi	-
6. Alte informații	-
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea si implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normative	-

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
3. Alte informații	—
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul poate fi pus în aplicare fără a fi nevoie de înființarea unor noi organisme sau de extinderea competențelor, prevederile acestuia urmând a fi implementate de către direcțiile/serviciile deja existente în cadrul IER.
2. Alte informații	-

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 15/1998 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului European din România, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', is written over a faint, stylized outline of the map of Romania.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU